

ЗВОРНИК

XXXVI XXXVII

Dr MICHAEL GEISTLINGER

**ПРАВНИ СТАТУС КОСОВА ПРЕМА
РЕЗОЛУЦИЈИ 1244 (1999)
САВЕТА БЕЗБЕДНОСТИ
УЈЕДИЊЕНИХ НАЦИЈА**

4

ЦЕНТРУЗА
ПУБЛИКАЦИЈЕ

Апстракт

Према мишљењу аутора, резолуција Савета безбедности Уједињених нација бр. 1244 (1999) покреће читаву серију тешких питања у међународном јавном праву. Најкритичније питање односи се на начин дефинисања статуса Косова у међународном јавном праву.

Према мишљењу аутора, Косово се не може посматрати као случај формалне *occupatio bellica* јер је Савет безбедности УН једноставно игнорисао рат који је вођен без његове ауторизације. Последица тога је да се у формулисању Резолуције искључује сагледавање правног статуса садашњег Косова у формалном контексту ратне окупације. Распоређивање међународних снага безбедности, а тиме и трупа из земаља које су учествовале у агресији на Југославију, не даје статус Косову територије оку-

пиране од стране страних трупа на основу међународног закона о ратним сукобима.

Аутор одбацује тврдње па је међународна заједница установила међународни протекторат над Косовом. Протекторат захтева заштићену државу и међународни уговор према којем се одређени елементи државности, најчешће инострани послови, преносе на другу државу. Према међународном јавном праву, Косово се не може сматрати државом. Могло би се доказивати да су Србија и СР Југославија пренеле своје право управљања на УН, али би овај теоријски приступ занемарио насиљничку генезу режима за Косово под покровитељством УН. Једино преостаје да се говори о фактичкој окупацији Косова од стране УН, која се ослања у погледу војне компоненте на КФОР, и на УНМИК, у погледу цивилне компоненте.

Кључне речи: **правни статус, Косово, резолуција, Савет безбедности Уједињених Нација**

Dr MICHAEL GEISTLINGER*

ПРАВНИ СТАТУС КОСОВА ПРЕМА РЕЗОЛУЦИЈИ 1244 (1999) САВЕТА БЕЗБЕДНОСТИ УЈЕДИЊЕНИХ НАЦИЈА

1. Увод

На дан 10. јуна 1999. године, усвајањем Резолуције 1244 (1999) у Савету безбедности Уједињених нација, бављење међународне заједнице питањем Косова враћено је у оквире међународног јавног права. Савет безбедности УН установио је законске оквире за функционисање закона и реда на Косову који уливају много наде да ће постепено повратити мир на Косово и у целу Савезну Републику Југославију. Настајање Резолуције било је у сенци актуелног рата који је НАТО водио против Савезне Републике Југославије, блиске опасности од трећег светског рата и великог броја међународних чинилаца који су имали за циљ налажење решења за будућност свих људи који живе на Косову и који су износили мноштво покатакад супротних гледишта у вези са стратегијама и средствима за уређивање овог питања. Ова сложеност у историјату и политичкој позадини Резолуције огледа се у њеном садржају, те стога заиста изгледа да је њена правна примена тешко остварива. Резолуција покреће читаву серију тешких питања у међународном јавном праву. Најкритичније питање односи се на начин дефинисања тренутног статуса Косова у међународном јавном праву.

2. Косово - не као случај формалне *occupatio bellica*

Упркос чињеници да је сагласност међу сталним члановима Савета безбедности УН око усвајања Резолуције Савета безбедности УН број 1244 (1999) могла да буде постигнута једино паралелно са завршетком НАТО бомбардовања Савезне Републике Југославије, у Резолуцији се овај рат уопште не помиње. Оповргавањем претходних резолуција Савета безбедности број 1160 (1998), 1199 (1998) и 1203 (1998), Резолуција само

---

* Професор универзитета у Салцбургу, Аустрија.

индијектно упућује на Поглавље VII Повеље Уједињених Нација, будући да су све поменуте резолуције засноване на Поглављу VII. Резолуција такође оповргава S/RES 1239 (1999), међутим, та резолуција није ни у каквој директној вези са било којом правном основом Повеље УН. Осим тих индијектних позивања на Поглавље VII у општем и ширем смислу, у тренутном тренду третирања хуманитарних питања у Савету безбедности УН¹, Резолуција 1244 (1999) се увршила ограничено мери директно осврће на Поглавље VII. Она најпре утврђује да ситуација у региону наставља да представља претњу међународном миру и безбедности. Та околност не издава ову резолуцију од других хуманитарних резолуција које је усвојио Савет безбедности УН².

Као посебан документ, међутим, Резолуција 1244 (1999) даље утврђује неопходност да се обезбеди сигурност и безбедност међународног персонала и да сви обухваћени овом резолуцијом испуњавају одговорности које из ње произистичу, и "да у овом циљу поступају према Поглављу VII Повеље Уједињених Нација". Дакле, сврха понашања у оквиру Поглавља VII у овом контексту је да се обезбеди сигурност и безбедност међународног персонала и да сви обухваћени овом резолуцијом испуњавају одговорности које произлазе из ње. С једне стране, Резолуција 1244 (1999) сврстава се у групу резолуција УН о Косову, будући да је генерално заснована на Поглављу VII Повеље УН, из чега произистиче неопходност да свој легалитет и легитимитет добије искључиво усвајањем под одредбама прописа УН. С друге стране, из Резолуције 1244 (1999) произлази да је деловање у оквиру Поглавља VII Повеље УН јасно лимитирано специфичним циљевима. Узевши у обзир садржај оперативног дела Резолуције, у којем тачка 5 даје право међународним цивилним и безбедносним снагама да се под покровитељством Уједињених нација распореде на Косову, са одговарајућом опремом и људством, ограничење деловања у оквиру Поглавља VII искључује свако правно повезивање активности НАТО-а пре усвајања резолуције и значајно учешће НАТО-а у међународним безбедносним трупама на Косову под окриљем УН.

На тај начин, Савет безбедности УН једноставно игнорише рат који је вођен без његове ауторизације. Последица тога је да је у формулисању резолуције искључено сагледавање правног статуса садашњег Косова у формалном контексту ратне окупације. Распоређивање међународних снага безбедности, а тиме и трупа из земаља које су учествовале у рату против Југославије, не даје Косову формални статус територије окупиране од стране страних трупа на основу међународног закона о ратним сукобима³. Ову анализу потврђује чињеница да резолуција Савета безбедности УН не успоставља никакву правну везу са Војно-техничким споразумом између међународних мировних снага (КФОР) и влада Савезне Републике Југославије и Републике Србије, који је представљао основу за фактичку сусペンзију, а касније и прекид НАТО бомбардовања Савезне Републике Југославије⁴.

Овај војно-технички споразум, који је закључен неколико дана након усвајања Резолуције 1244 (1999), помиње се у Тачки 10 Анекса 2 ове резолуције. Анекс 2 садржи споразум о принципима (мировни план) за покретање према решењу косовске кризе.

¹ Видети недавну анализу коју је дао Yann Kerbrat, *La référence au Chapitre VII de la Charte des Nations Unies dans les résolutions à caractère humanitaire du Conseil de sécurité*, Париз 1995., стр. 3-5

² Видети Кербрат (фуснота 1), стр. 9-46

³ Садржину овог закона у вези са окупацијом видети у: Eric David, *Principes de droit des conflits armés*, Брисел 1999, друго издање, стр. 452 - 479 (бр. 2.296 - 2.348), са даљим референцама. Од битне важности је и: Friedrich Berber, *Lehrbuch des Völkerrechts. II Band: Kriegsrecht*. Минхен 1969. стр. 122-139.

⁴ Видети документ УН S/1999/682 од 15. јуна 1999. год., стр. 3-10.

Овај споразум су 2. јуна 1999. године руководству Савезне Републике Југославије презентирали фински председник Марти Ахтисари, као представник Европске уније, и Виктор Черномирдин, специјални изасланик председника Руске Федерације⁵. У тачки 10 овог документа констатује се да ће прекид војних активности захтевати прихватање принципа изложених у другим деловима документа. „Затим ће брзо бити закључен војно-технички споразум којим ће, између осталог, бити прецизирани додатни модалитети, укључујући и улогу и функције југословенско/српског особља на Косову“. Резолуција 1244 поздравља „прихватање од стране Савезне Републике Југославије принципа постављених у тачкама 1 до 9⁶ овог анекса, али не помиње тачку 10. Резолуција се, исто тако, позива на Анекс 2 и кроз тврђњу да ће „све земље-чланице поштовати суверенитет и територијални интегритет Савезне Републике Југославије и других држава у региону, како је утврђено у завршном документу из Хелсинкија и у анексу 2“, стогађаје и са одлуком Савета безбедности УН у параграфу 1 Резолуције 1244 (1999) да ће политичко решавање косовске кризе „бити базирано на општим принципима из анекса 1 и даље елаборирано кроз принципе и друге потребне елементе из анекса 2“. Војно-технички споразум не може се сматрати делом ових принципа и других потребних елемената. Он ближе одређује неке од њих и припадаје друге модалитетете. Исто тако, ни сва осталла позивања на Анекс 2 не укључују војно-технички споразум⁷. У свом најновијем извештају о мисији УН за установљавање привремене администрације на Косову⁸, генерални секретар УН обавештава чланове Савета безбедности УН да су југословенска војска и српске полицијске снаге започеле повлачење са Косова у складу са редоследом утврђеним у војно-техничком споразуму између Савезне Републике Југославије (Србије и Црне Горе) и војних власти Северно-атлантског пакта (НАТО). Ово повлачење завршено је до 20. јуна 1999. године. Он истиче и описује улогу коју ће Уједињене нације, ОЕБС и Европска унија имати у остваривању четири компоненте мисије за Косово, а само узгредну пажњу посвећује КФОР-у и НАТО-у. На тај начин, генерални секретар УН следи смрнице одређене Резолуцијом 1244 (1999) Савета безбедности, па на први поглед изгледа да се он придржава ширег концепта мировних операција које је ауторизовао Савет безбедности УН.

4

3. Косово под режимом мировног програма УН?

Заиста, детаљнија анализа Резолуције Савета безбедности УН број 1244 (1999) показује даје Савет безбедности УН њоме очигледно намеравао да креира такву мировну операцију за Косово која би садржала елементе различитих случајева из историје мировног програма УН, уз додавање и неких нових⁹. Највише паралела постоји у односу на Прелазну управу УН у Камбоџи (УНТАЦ), која је такође обухватала и цивилну

⁵ Видети документ УН S/1999/649 од 7. јуна 1999. год.

⁶ У Параграфу 4 Резолуције 1244 (1999) помињу се тачка 6 и један део тачке 10 Анекса 2, Параграф 7 помиње тачку 4 Анекса 2, Параграф 9(а) тачку 6 Анекса 2, а Параграф 11(а) односи се имплицитно на тачке 5 и 8 Анекса 2.

⁷ Видети документ УН S/1999/779 од 12. јула 1999. год., тачка 4.

⁸ Утврђено Резолуцијом Савета безбедности број 745 (1992). За проверу у пракси видети: Институт за политичке студије (ИПС) Сингапур, УН Институт за образовање и научни рад (УНИТАР) (ед), Прелазна управа УН у Камбоџи (УНТАЦ): *Debriefing and Lessons*, Лондон и др. 1995.

и војну компоненту⁹. Ограничење дејствува под Поглављем VII на специфичне циљеве у складу са Резолуцијом 1244 (1999) још јаче наглашава резултате ове анализе. У том смислу, формулисање резолуције је очигледно било инспирисано историјским околностима у моменту усвајања, док је ваздушни рат НАТО-а био на самој граници да буде подржан копненим трупама. Резолуција ограничава употребу НАТО трупа, као битног дела међународног безбедносног присуства, на Резолуцијом дефинисане циљеве. Нису примењени м чланови 40 и 41, нити 42 или 51 из Повеље УН. Као и у претходним случајевима мировног програма УН, позивање на Поглавље VII било је инспирисано врстом кризе¹⁰. Будући да је случај Косова обухватао оружани сукоб и стварно ратовање, посматран је у оквиру Поглавља VII, а не Поглавља VI Повеље Јединињених нација.

Према Резолуцији Савета безбедности УН број 1244 (1999), операција Косово подразумева два главна задатка, од којих сваки обухвата неколико компонената. Било је одлучено да се ангажују међународне безбедносне снаге и међународно цивилно присуство, оба под окриљем Јединињених нација. Одговорности међународног безбедносног присуства побројане у Параграфу 9 Резолуције, а одговорности међународног цивилног присуства у параграфима 10 и 11.

Главни задаци у области међународног безбедносног присуства могу се видети у успостављању сигурног и безбедног окружења на Косову, демилитаризацији, посретовању, верификацији и посматрању. Мора се сматрати дискутабилним да ли је КФОР овлашћен да предузима принудне мере за остваривање ових задатака на бази Резолуције Савета безбедности УН. Нема јасне изјаве о употреби силе у вези са безбедносним, као ни са цивилним присуством. До одређеног степена се може тврдити да укључивање примене извесне силе индиректно произлази из параграфа 7 и 8, као и из Параграфа 9(a)¹¹. Исто тако, позивање Резолуције на Поглавље VII ради обезбеђивања сигурности и безбедности међународног људства и ради старања да сви обухвачени овом резолуцијом испуњавају одговорности које из ње проистичу, може се сагледати као правна основа за ограничenu употребу силе у поменуте сврхе. Према томе, ова Резолуција не следи крајње критичан модел операција у Сомалији¹². Она је, чак, далеко иза јасно формулисаних резолуција Савета безбедности УН којима је наметнут режим санкција Савезној Републици Југославији у ранијој фази развоја конфликата на територији претходне Југославије. Параграф 29 Резолуције Савета безбедности УН број 820 (1993) предвиђао је, на пример, "такве мере, сразмерне специфичним околностима, које могу, уз одобрење Савета безбедности, бити неопходне ради примене ове резолуције и његових других резолуција, укључујући и примену у територијалним водама Савезне Републике Југославије (Србије и Црне Горе)¹³ Кембриџ 1997, стр. xix - ivi, 36 -39, 219 - 268. За правну евалуацију, видети: Oliver Scholz, *Die Durchsetzung von*

⁹ Историјски развој мировног програма УН и кратак опис операција видети у: Michael Bothe, Bruno Simma (ed.), *The Charter of the United Nations. A Commentary*, Оксфорд 1994.. Чл. 38, стр. 565 - 589, са даљим референцама.

¹⁰ Видети: Bothe (фуснота 8), стр. 590, бр. 67.

¹¹ Аргументи: "сва неопходна средства", "делотворно ... присуство", "где је неопходно, наметнути прекид ватре".

¹² Видети резолуције Савета безбедности УН бр. 814 (1993) и 837 (1993), и: Mathias Weber, *Der UNO-Einsatz in Somalia, Die Problematik einer "humanitären Intervention"*, Денслинген 1997., стр. 100

¹³ За практично спровођење овог режима, видети: Eugenios Kalypris, Richardt Vork, Antonio Napolitano, *Les sanctions des nations unies dans le conflit de l'ex-Yugoslavie*, Брисел, Париз 1995. За хронологију и одговарајући дебату у Савету безбедности, видети: Daniel Bethlehem, Marc Weiler (ed), *The 'Yugoslav' Crisis in International Law: General Issues, Part I*.

Zwangsmäßignahmen nach Art.41 der Satzung der Vereinten Nationen, insbesondere mit militärischen Mitteln, Франкфурт на Мајни и др. 1998, стр. 42 - 47, 189 - 230.

С друге стране, из интерпретације "међународног цивилног присуства" коју је дао генерални секретар УН може се закључити да је употреба силе предвиђена и за међународно безбедносно присуство, у мери неопходној за остваривање њихових циљева. У свом извештају од 12. јула 1999. године, генерални секретар УН објашњава да Резолуција Савета безбедности УН број 1244 (1999) даје УНМИК-у сву законску и извршну власт, укључујући и управљање правосуђем¹⁴. Ову ће власт вршити специјални изасланик. Он ће бити овлашћен да доноси уредбе у областима за које је опуномочен, као и да менија, укида или сuspendује постојеће законе "у степену неопходном за извршавање његових функција, или у случајевима у којима су постојећи закони некоматабилни са мандатом, циљевима и задацима привремене цивилне администрације"¹⁵. Генерални секретар УН сматра специјалног изасланика највишим цивилним функционером на Косову, па ће имати максималну извршну власт, а, такође, и одлучујућу реч у интерпретирању поменутих закона¹⁶. У спровођењу своје законодавне и извршне власти, специјални изасланик ће се ослањати на полицијске снаге. УНМИК ће распоредити међународне полицијске снаге које ће бити под командом УНМИК начелника полиције, а који је одговоран специјалном изасланику¹⁷. У првој фази, за обезбеђивање сигурности и реда биће одговоран КФОР. Исто се односи и на пограничну полицију¹⁸. УНМИК је очигледно оријентисан ка прихватању нормалних полицијских задатака, који обухватају и надлежност за примену закона¹⁹. Из тога се може закључити да се "међународно безбедносно присуство" усмерава на обезбеђивање закона и реда у ванредним околностима оружаног сукоба и да се, стога, ослања на оружане снаге које имају овлашћење да, ако је потребно, принудно остварују своје задатке.

Ова интерпретација његовог мандата, дата од стране генералног секретара УН, мора се узети као изузетно екстензивна. Она своди ангажовање чланица УН у области "суворенитета и територијалног интегритета Савезне Републике Југославије"²⁰ на прихватање правила фактичке окупације. Генерални секретар тврди да ће УНМИК поштovati законе Савезне Републике Југославије и Републике Србије током вршења свог мандата на територији Косова, али само "у оној мери у којој не долазе у конфликт са међународно признатим стандардима људских права, или са прописима које је издао специјални изасланик ради остваривања мандата поверионог Уједињеним нацијама од стране Савета безбедности"²¹. Исто тако, специјални изасланик и УНМИК поштују

¹⁴ Видети фусноту 7, тачка 35.

¹⁵ Видети фусноту 7, тачка 39.

¹⁶ Видети фусноту 7, тачка 44.

¹⁷ Видети фусноту 7, тачка 60.

¹⁸ Видети фусноту 7, тачка 61.

¹⁹ Видети фусноту 7, тачка 62.

²⁰ У односу на ово, у Резолуцији Савета безбедности УН број 1244 (1999) пише: "Реафирисање ангажовања свих земаља-чланица у очувању суворенитета и територијалног интегритета Савезне Републике Југославије и других држава у региону, на начин како је дефинисано у Завршном документу из Хелсинкија и у Анексу 2". Параграфом 10 ове резолуције "генерални секретар је овлашћен да, уз помоћ одговарајућих међународних организација, установи међународно цивилно присуство на Косову у циљу стварања привремене администрације за Косово под којом ће народи Косова моћи да уживају суштинску аутономију унутар Савезне Републике Југославије...". Ова формулатија одговара тачки 5 Анекса 2 Резолуције.

²¹ Видети фусноту 7, тачка 36.

постојеће институције у границама у којима су оне компатибилне са њиховим мандатом. Највиша власт налази се у рукама специјалног изасланика. Државна власт Савезне Републике Југославије, на тај начин, редукована искључиво на међународно признато право својине над територијом Косова, а остваривање свих права која произлазе из суверенитета препуштено је слободном одлучивању УНМИК-а и специјалног изасланника генералног секретара УН у име Уједињених нација. Мировни режим УН се, стога, претвара у *de facto* окупацију Косова од стране УН од самог свог установљавања, ако се узме у обзир начин на који га практично схвата и примењује генерални секретар УН.

4. Косово под *de facto* окупацијом Уједињених Нација

Овакво екстензивно манипулисање Резолуцијом Савета безбедности број 1244 (1999) од стране генералног секретара УН у потпуности одговара начину на који КФОР манипулише међународним безбедносним присуством. Члан 1, параграф 2, Војно-техничког споразума између међународних снага безбедности (КФОР) и влада Савезне Републике Југославије и Републике Србије преноси на КФОР "овлашћење да предузима све неопходне акције ради успостављања и одржавања безбедног окружења за све грађане Косова и остваривања других задатака у вези са њиховом мисијом"²². Параграф 4 истог члана овлашћује КФОР "да предузима било какве акције које буду потребне, укључујући и употребу силе у неопходној мери, да би се обезбедило придржавање одредби овог споразума и заштита међународних снага безбедности (КФОР)".

С обзиром на чињеницу да генерални секретар НАТО-а, у свом писму генералном секретару УН од 10. јуна 1999. године, говори о војно-техничком споразуму "закљученом са војним властима НАТО-а", а и да генерални секретар УН Кофи А. Анан користи исту терминологију у писму упућеном председнику Савета безбедности 15. јуна 1999. године²³, НАТО или војне власти НАТО-а представљају партнера у војно-техничком споразуму искључиво преко КФОР-а и само у оној мери у којој су заступљене у КФОР-у. У Тачки 4 Анекса 2 Резолуције Савета безбедности број 1244 (1999) помиње се "значајно учешће Организације северно-атлантског уговора" у међународном безбедносном присуству. Међународно безбедносно присуство распоређује се под покровитељством Уједињених нација²⁴.

Стварно стање ствари у погледу међународног јавног права постаје јасно кад се сагледа садржина и смисао обавеза Савезне Републике Југославије и Републике Србије које проистичу из Војно-техничког споразума. Њихов циљ је да се успостави трајни прекид непријатељства²⁵. Члан 11 овог Споразума покушава да то постигне дефинисањем прецизног временског распореда за повлачење југословенских оружаних снага са Косова, успостављањем зоне безбедности у ширини од 5 км на копну и 25 км у ваздушном простору око Косова и давањем КФОР-у потпуне власти у области контроле и координације. Командант КФОР-а је директор Заједничке комисије за спровођење споразума, он је овлашћен да доноси прописе и одлучује о поступцима у вези са, на пример, коришћењем ваздушног простора изнад Косова, а представља и највиши ауторитет у интерпретацији Војно-техничког споразума²⁶.

²² Видети фусноту 4.

²³ Оба писма укључена су у документ УН, видети фусноту 4.

²⁴ Видети Тачку 3 Анекса 2 Резолуције Савета безбедности број 1244 (1999).

²⁵ Видети Члан 1, Пар. 4(a) Војно-техничког споразума (фуснота 4).

²⁶ Видети чланове IV, V и II Војно-техничког споразума (фуснота 4).

Ако се овај режим посматра као целовит, будући да обухвата међународно цивилно, као и међународно безбедносно присуство, оба под окриљем Уједињених нација, тврдње које се ових дана могу чути са разних страна да је међународна заједница установила међународни протекторат над Косовом не одговарају чињеничном стању у потпуности. Протекторат захтева штићену државу и међународни уговор према којем се одређени елементи државности, најчешће инострани послови, преносе на другу државу²⁷. Према међународном јавном праву, Косово се не може сматрати државом²⁸. Стога и форма "квази-протектората" не одражава права слику. Циљеви режима који су успоставиле Уједињене нације не би могли да одговарају оквирима "колонијалног протектората" чак и када би садржина режима била упоредива. Ако буде потребно, могло би се доказивати да су Савезна Република Југославија и Република Србија пренеле своја права на управљање Косовом на Уједињене нације. Овакав теоретски приступ би, међутим, занемарио насиљничку генезу режима за Косово под покровитељством УН²⁹.

Оно што преостаје, то је да се говори о *de facto* окупирању Косова од стране Уједињених нација које се ослањају на КФОР у погледу војне компоненте и на УНМИК у погледу цивилне компоненте. Овај режим потребно је назвати *de facto* окупацијом, будући да је рат против Савезне Републике Југославије водио само НАТО, а не и Уједињене нације, нити чак КФОР, и с обзиром да су одговарајући закони о ратним сукобима, који регулишу права и обавезе окупационих сила³⁰, стварани за државе и односе се искључиво на Уједињене нације, у оној мери у којој се могу сматрати уобичајеним међународним законом и онолико колико су применљиви *ratione materiae*³¹. Несумњиво је да у случају Косова прописи који се односе на окупацију испуњавају ове критеријуме.

Овај резултат има две значајне последице: Генерални секретар УН није у обавези само према формулатији и садржини Резолуције Савета безбедности УН број 1244 (1999), већ је, као што су и КФОР, УНМИК и специјални изаспаник УН, обавезан да се придржава међународних прописа о сукобима у погледу окупације.

²⁷ За бројне друге примере, видети: Gerhard Hoffmann, *Protectorates*, у: Rudolf Bernhardt (ed.), *Encyclopedie of Public International Law*, Амстердам и др. 1987., том 10, стр. 336 - 339 (336), уз даље референце.

²⁸ Видети детаљну анализу у докторској дисертацији: Fee Rauert, *Das Kosovo aus völkerrechtlicher Sicht*, Салцбург 1998. (тренутно у ревидираној верзији припремљено за штампање у монографској серији "Ethnos" у бечкој штампарији Braumüller), стр.261 и даље, у којој се сматра да албански живаљ на Косову има право на само-опредељење, што под одређеним околностима може да се заврши отцепљењем Косова од Савезне Републике Југославије.

²⁹ Преношење права путем међународног уговора захтева испуњавање предуслова за један међународни уговор. Један од предуслова је слобода волје.

³⁰ Нпр. Чл. 47 - 78 Женевске конвенције о заштити цивила у време рата од 12. августа 1949. (IV женевска конвенција), 75 УНЦС 287; Чл. 14 и друге одредбе Протокола који је допуна Женевској конвенцији од 12. августа 1949. године, а односи се на заштиту жртава међународних оружаних сукоба (Протокол I). Видети, такође, и фусноту 3.

³¹ Такође: Bothe (фуснота 8), стр. 600, уз даље референце.

Dr MICHAEL GEISTLINGER*

STATUS JURIDIQUE DU KOSOVO SELON LA RESOLUTION 1244 (1999) DU CONSEIL DE SECURITE DES NATIONS UNIES

Résumé

Selon l'opinion de l'auteur, la Résolution du Conseil de sécurité des Nations Unies n° 1244 (1999) déclenche toute une série de questions difficiles dans le droit public international. La question la plus critiquée se rapporte à la façon de définir le status de Kosovo dans le droit public international.

Selon l'avis de l'auteur, on ne peut pas considérer Kosovo comme le cas de *occupatio bellica* formelle vue que le Conseil de sécurité de Nations Unies a simplement négligé la guerre qui avait été menée sans son autorisation. La conséquence de ceci est que dans la formulation de la Résolution on exclut la considération du status juridique du Kosovo actuel dans le contexte formelle de l'occupation de guerre. La dislocation des forces internationales de sécurité, y inclus aussi des troupes des pays participant dans l'agression contre la Yougoslavie, ne donne pas au Kosovo le status d'un territoire occupé de la part des troupes étrangères à la base de la loi internationale des conflits de guerre.

L'auteur rejette l'affirmation que la communauté internationale a instauré le protectorat international sur Kosovo. Le protectorat exige l'état protégé et le contrat international selon lequel certains éléments du pouvoir d'état, le plus souvent des affaires étrangères, sont transférés à un autre état. Selon le droit public international on ne peut pas considérer Kosovo d'un Etat.

On pourrait prouver que la Serbie et la RF de Yougoslavie ont transféré leur droit d'administrer au Nations Unies, mais cet accès aurait négligé la genèse oppressive pour Kosovo sous la protection des Nations Unies. Il ne reste que parler de l'occupation de fait du Kosovo de la part des Nations Unies s'appuyant, au point de vue la composante militaire, sur KFOR et au point de vue la composante civile, sur UNMIK.

---

* Université de Salzbourg, Autriche.